

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2021

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Schadevergoedingsrecht	4
Handhaving	5
Omgevingsrecht	6
Wabo	6
Natuurbescherming	9
Waterwet	10
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	10
Werkloosheid	10
Bestuursrecht overig	12
AVG	12
Huisvesting	12
Vreemdelingenrecht	14
Regulier	14
Asiel	19
Unieburgers	21
Richtlijnen en verordeningen	22

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2021, 532

MK Rechtbank Midden-Nederland, 03-06-2021 (publ. 17-06-2021), UTR 19/2568 e.v.

college van burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht, verweerder.

Awb 1:2. 6:13

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

BELANGHEBBENDE. VOORBEREIDINGSPROCEDURE. I.c. komt de rechtbank terug van de in de tussenuitspraak gegeven rechtsoordelen wat betreft de ontvankelijkheid van enkele eisers, gelet op de uitspraken van de ABRS van 14 april 2021 ([ECLI:NL:RVS:2021:786](#)) en 4 mei 2021 ([ECLI:NL:RVS:2021:953](#)) naar aanleiding van het arrest van het EU-Hof van Justitie van 14 januari 2021 (Stichting Varkens in Nood; [ECLI:EU:C:2021:7](#)).

Besluit waarbij een omgevingsvergunning is verleend voor het oprichten van een hondenkennel als nevenfunctie van een veehouderij. [...]

1. Deze uitspraak bouwt voort op de tussenuitspraak. De rechtbank blijft bij wat zij in de tussenuitspraak heeft overwogen en beslist, tenzij hierna uitdrukkelijk anders wordt overwogen. Het staat de rechtbank niet vrij om terug te komen van zonder voorbehoud gegeven oordelen in de tussenuitspraak. Dat is alleen anders in zeer uitzonderlijke gevallen. In deze zaak doet zich ten aanzien van de ontvankelijkheid van eisers zo een zeer uitzonderlijk geval voor.
2. In de tussenuitspraak heeft de rechtbank geoordeeld dat het beroep van de maatschap [eiseres 4] . in de einduitspraak niet-ontvankelijk verklaard zal worden, omdat de maatschap voorafgaand aan het beroep geen zienswijze heeft ingediend tegen het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning.²
3. In de tussenuitspraak heeft de rechtbank verder geoordeeld dat ook de beroepen van eisers [eiser 1] , [eiser 2] , [eiseres 1] , [eiser 4] , [eiser 5] , [eiser 6] , [eiser 8] en [eiser 10] in de einduitspraak niet-ontvankelijk verklaard zullen worden, omdat zij geen belanghebbenden zijn bij de verleende omgevingsvergunning.
4. De rechtbank komt terug van deze in de tussenuitspraak gegeven rechtsoordelen. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) heeft recent twee richtinggevende uitspraken gedaan naar aanleiding van het zogenoemde 'Varkens in Nood'-arrest [Red.: [ECLI:EU:C:2021:7](#)] van het Hof van Justitie in Luxemburg. In de uitspraak van 14 april 2021 [Red.: [ECLI:NL:RVS:2021:786](#)] heeft de ABRvS bepaald dat het indienen van een zienswijze tegen een ontwerpbesluit niet langer als voorwaarde gesteld kan worden voor toegang tot de bestuursrechter in omgevingsrechtelijke zaken. Het gaat dan onder andere om zaken waarop de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) van toepassing is, zoals in deze zaak het geval is. In de uitspraak van 4 mei 2021 [[ECLI:NL:RVS:2021:953](#)] heeft de ABRvS bepaald dat ook niet-belanghebbenden die eerder een zienswijze hebben ingediend tegen het ontwerpbesluit van een omgevingsvergunning bij de bestuursrechter beroep kunnen instellen tegen de definitieve omgevingsvergunning. Dit is alleen het geval als het indienen van zienswijzen ook voor iedereen is opengesteld.
5. Gelet op de uitspraak van de ABRvS van 14 april 2021 is het beroep van de maatschap ontvankelijk. Voor de inhoudelijke beoordeling van de beroepsgronden van de maatschap sluit de rechtbank aan bij de beoordeling hiervan in de tussenuitspraak. De inhoudelijke beroepsgronden van de maatschap zijn namelijk gelijk aan de beroepsgronden die zijn ingediend door [eiser 11] en [eiseres 3] .
6. Ook eisers [eiser 1] , [eiser 2] , [eiseres 1] , [eiser 4] , [eiser 5] , [eiser 6] , [eiser 8] en [eiser 10] zijn gelet op de uitspraak van de ABRvS van 4 mei 2021 ontvankelijk in hun beroep. Tegen de ontwerp-

omgevingsvergunning in deze zaak kon een ieder, in overeenstemming met artikel 3.12, vijfde lid, van de Wabo, zienswijzen indienen. De uitspraak van de ABRvS die ertoe leidt dat deze eisers nu alsnog ontvankelijk moeten worden geacht in hun beroep is gedaan na de sluiting van het onderzoek op de tweede zitting in deze zaak op 26 april 2021. De rechtbank ziet hierin echter geen aanleiding om het onderzoek in deze zaak te heropenen. De beroepsgronden van de eisers die nu alsnog ontvankelijk zijn in beroep zijn dezelfde als die van de eisers die de rechtbank in de tussenuitspraak al ontvankelijk had geacht. Het heropenen van het onderzoek kan daarom niet tot nieuwe inzichten leiden. Bovendien worden de eisers uit alle zaaknummers vertegenwoordigd door dezelfde gemachtigde. Hij was op de zitting van 26 april 2021 aanwezig en heeft inhoudelijk het woord gevoerd namens eisers. Op de zitting van 26 april 2021 was ook één van de eisers aanwezig van wie het beroep in de tussenuitspraak niet-ontvankelijk werd geacht. Ook hij heeft op de zitting van 26 april 2021 zijn inhoudelijke standpunten naar voren kunnen brengen. [...]

[ECLI:NL:RBMNE:2021:2367](#)

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wabo" (JnB 2021, 539).

JnB 2021, 533

MK ABRS, 23-06-2021, 202002968/1/R4

college van burgemeester en wethouders van Lochem.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht 2.1 lid 1 aanhef en onder a, e en i

Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden (hierna: het Verdrag van Aarhus)

Awb 6:13

HOGER BEROEP. Aangezien i.c. het hoger beroep is gericht tegen de uitspraak van de rechtbank en er geen reden is waarom de betogen over het houden van een hoorzitting en de openbare kennisgeving niet reeds bij de rechtbank konden worden aangevoerd, en appellante dit uit een oogpunt van een zorgvuldig en doelmatig gebruik van rechtsmiddelen had behoren te doen, dienen deze betogen om die reden buiten beschouwing te blijven. Het Verdrag van Aarhus verzet zich niet tegen het om deze reden buiten beschouwing laten van deze eerst in hoger beroep naar voren gebrachte betogen.

VOORBEREIDINGSPROCEDURE. I.c. heeft de rechtbank ten onrechte aan Stichting Leefbaar Buitengebied tegengeworpen dat zij geen zienswijze naar voren heeft gebracht over het ontbreken van een vergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i van de Wabo. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 14 april 2021 ([ECLI:NL:RVS:2021:786](#)) naar aanleiding van het arrest van het EU-Hof van Justitie van 14 januari 2021 (Stichting Varkens in Nood; [ECLI:EU:C:2021:7](#)).

[ECLI:NL:RVS:2021:1332](#)

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wabo" (JnB 2021, 538).

JnB 2021, 534

MK ABRS, 23-06-2021, 201904592/1/A3

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam, appellant.

Awb 3:41

basisregistratie personen (hierna: de brp)

BEKENDMAKING. I.c heeft het college het primaire besluit op dezelfde datum zowel per gewone post als aangetekend verzonden naar het adres [locatie 1]. Dat was het laatst bekende adres van [appellant sub 2] en ook het adres waar zij op dat moment in de brp stond ingeschreven. Hiermee is dat besluit op voorgeschreven wijze aan haar bekendgemaakt. Verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 16 augustus 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:2196](#). [ECLI:NL:RVS:2021:1321](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadevergoedingsrecht

JnB 2021, 535

MK ABRS, 23-06-2021, 201905069/1/A2

minister van Infrastructuur en Waterstaat, appellant sub 1.

Wet luchtvaart 8.31

Luchthavenbesluit Lelystad (hierna: Lelystad)

SCHADEVERGOEDING. Luchthavenbesluit Lelystad. Bij de beoordeling van een verzoek om schadevergoeding op grond van artikel 8.31 van de Wet luchtvaart moet een vergelijking van opeenvolgende rechtsregimes worden gemaakt. Op basis van deze vergelijking kan worden vastgesteld of, en zo ja, in hoeverre het Luchthavenbesluit op een bepaalde plaats een verandering van de te verwachten geluidbelasting met zich brengt. Verwijzing naar de uitspraken van de ABRS van 19 februari 2014 ([ECLI:NL:RVS:2014:572](#)) en 13 juli 2016 ([ECLI:NL:RVS:2016:1916](#)).

Besluit waarbij de minister het verzoek van [appellant sub 2] om vergoeding van schade als gevolg van het Luchthavenbesluit Lelystad heeft afgewezen. [...]

Incidenteel hoger beroep van [appellant sub 2]

21. [appellant sub 2] betoogt dat als de uitspraak van de rechtbank, anders dan zij veronderstelt, impliceert dat aan haar geen speciale last is opgelegd, dit onjuist is. Haar woning lag voorheen niet binnen de invloedssfeer van Lelystad airport. Door het Luchthavenbesluit verandert de Ketelhaven van een stiltegebied naar een gebied met relevante geluidhinder.

Beoordeling van het hoger beroep van de minister

Vergelijkingsmaatstaf

22. De minister heeft terecht aansluiting gezocht bij de uitspraken van 19 februari 2014 en 13 juli 2016 [Red.: [ECLI:NL:RVS:2014:572](#) en [ECLI:NL:RVS:2016:1916](#)] en de daarin neergelegde vergelijkingsmaatstaf. Uit die uitspraken volgt dat bij de beoordeling van een verzoek om schadevergoeding op grond van artikel 8.31 van de Wet luchtvaart een vergelijking van opeenvolgende rechtsregimes moet worden gemaakt. Op basis van deze vergelijking kan worden vastgesteld of, en zo ja, in hoeverre het Luchthavenbesluit op een bepaalde plaats een verandering van de te verwachten geluidbelasting met zich brengt. De minister heeft vervolgens terecht beoordeeld of de feitelijke geluidbelasting ter plaatse van de woning zal toenemen.

23. De minister betoogt terecht dat de situatie in dit geval afwijkt van de bijzondere situatie die tot de uitspraak van 9 april 2008 [Red.: [ECLI:NL:RVS:2008:BC9040](#)] heeft geleid. In dit geval speelt niet de bijzondere omstandigheid van langdurige nalatigheid in het voldoen aan een wettelijke plicht tot het stellen van juridische beperkingen aan geluidbelasting door de luchthaven. De minister betoogt ook

terecht dat de luchthaven Lelystad onder het oude regime als burgerluchthaven mocht worden gebruikt. Het feit dat het Luchthavenbesluit de groei van de luchthaven voor vakantievluchten faciliteert, noopt niet tot een andere vergelijking, omdat zowel in de oude als in de nieuwe situatie de geluidbelasting is genormeerd.

Het betoog van de minister slaagt. [...]

[ECLI:NL:RVS:2021:1314](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2021, 536

MK ABRS, 23-06-2021, 20200346/1/R1

college van burgemeester en wethouders van Haaksbergen.

Bestemmingsplan "Buitengebied Haaksbergen, partiële herziening veegplan 1"

HANDHAVING. BESTEMMINGSPLAN. BEDRIJFSBESTEMMING. UITLEG PLANREGEL.

BETEKENIS BEGRIP. I.c. kan artikel 10.1, aanhef en onder c, van de planregels worden uitgelegd aan de hand van de letterlijke betekenis van de tekst van de planregel. I.c. heeft het college aansluiting mogen zoeken bij wat in Van Dale onder het begrip 'ambachtsbedrijf' wordt verstaan

[...] het college [heeft] het verzoek van [appellant sub 1] en [appellant sub 2] om handhavend op te treden tegen de bierbrouwerij Rigtersbier B.V. [...] afgewezen.

[...] 1. [...] Op het perceel is het bestemmingsplan "Buitengebied Haaksbergen, partiële herziening veegplan 1" van toepassing en rust de bestemming "Bedrijf".

[...] 4.1. De Afdeling overweegt dat bij de uitleg van artikel 10.1, aanhef en onder c, van de planregels, uit het oogpunt van rechtszekerheid, de letterlijke betekenis van die planregel leidend is. De rechtszekerheid vereist immers dat van wat in het bestemmingsplan is bepaald, in beginsel dient te worden uitgegaan. Pas wanneer de letterlijke betekenis van een planregel niet duidelijk is, zijn andere factoren, waaronder de plansystematiek, relevant voor de uitleg van een planregel. [...]

[...] 5.1. In de planregels is geen definitie opgenomen van 'ambachtelijk bedrijf'. Ook anderszins blijkt uit het bestemmingsplan niet wat daaronder moet worden verstaan. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in onder meer de uitspraak van 4 oktober 2017 ([ECLI:NL:RVS:2017:2684](#)), moet voor de betekenis van een begrip, bij gebrek aan aanknopingspunten in het bestemmingsplan en de plantoelichting voor de wijze waarop een in het bestemmingsplan opgenomen begrip moet worden uitgelegd, aansluiting worden gezocht bij hetgeen in het algemeen spraakgebruik daaronder wordt verstaan en dat daarbij de betekenis zoals deze in Van Dale is gegeven mag worden betrokken. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het college aansluiting heeft mogen zoeken bij wat in Van Dale onder 'ambachtsbedrijf' wordt verstaan. In Van Dale wordt 'ambachtsbedrijf' omschreven als "een kleinschalig bedrijf waar nog ambachtelijk, veelal met de hand, zonder grote machines, wordt gewerkt".

5.2. De rechtbank heeft terecht overwogen dat Rigtersbier B.V. als ambachtelijk bierbrouwerij met een beperkte omvang, in de zin van artikel 10.1, onder a, onder 1, van de planregels kan worden aangemerkt. [...]

[ECLI:NL:RVS:2021:1318](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2021, 537

Rechtbank Gelderland, 17-06-2021 (publ. 22-06-2021), ARN 20/2865

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Doetinchem, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder a, 2.2 onder e

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II: artikel 2, 3, lid 1, lid 6

WABO. VERGUNNINGSVRIJ. AGRARISCHE BEDRIJFSVOERING. Omgevingsvergunning verleend aan grondverzetbedrijf voor een wasplaats, sleufsilos en een uitweg. I.c. zijn de bouwwerken niet vergunningsvrij op grond van artikel 2 en 3, zesde lid, bijlage II Bor. Een grondverzetbedrijf is niet aan te merken als “agrarische bedrijfsvoering” als bedoeld in artikel 3, zesde lid, van bijlage II Bor, ook niet als een deel van de opdrachten (naar schatting van de derde-partij ongeveer 40 %) in opdracht van agrariërs wordt verricht. Omdat in het Bor niet is gedefinieerd wat agrarische bedrijvigheid is, sluit de rechtbank aan bij de in het omgevingsrecht gebruikelijke definitie daarvan. Die is dat agrarische bedrijfsvoering bedrijvigheid is die geheel of overwegend is gericht op het bedrijfsmatig voortbrengen van agrarische producten door het telen van gewassen en/of het houden van dieren. Een grondverzetbedrijf is dat niet. Het perceel is in het bestemmingsplan “Buitengebied 2012” en in de ontwerp-beheersverordening “Landelijk gebied – 2020” ook niet voor niets bestemd als “Bedrijf” en niet als “Agrarisch”. [...]

[ECLI:NL:RBGEL:2021:3052](#)

JnB 2021, 538

MK ABRS, 23-06-2021, 202002968/1/R4

college van burgemeester en wethouders van Lochem.

Algemene wet bestuursrecht 6:13

Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw)

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a, e en i

Besluit omgevingsrecht (Bor) 2.2aa

WABO. VOORBEREIDINGSPROCEDURE. I.c. heeft de rechtbank ten onrechte aan Stichting Leefbaar Buitengebied tegengeworpen dat zij geen zienswijze naar voren heeft gebracht over het ontbreken van een vergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i van de Wabo. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 14 april 2021 ([ECLI:NL:RVS:2021:786](#)) naar aanleiding van het arrest van het EU-Hof van Justitie van 14 januari 2021 (Stichting Varkens in Nood; [ECLI:EU:C:2021:7](#)).

NATUURBESCHERMING. I.c. bestond geen verplichting om bij de aanvraag om omgevingsvergunning voor de activiteiten bouwen en milieu, tevens een aanvraag te doen voor de i-activiteit, omdat er al een afzonderlijk traject voor een Nbw-vergunning was gevolgd. Dat de Nbw-vergunning door de Afdeling is vernietigd, maakt dat niet anders. Ten tijde van de

besluitvorming was deze vergunning immers verleend. Bovendien is voldoende dat een aanvraag voor een Nbw-vergunning is ingediend, en die aanvraag is ook met de vernietiging van het besluit niet komen te vervallen.

[...] Bij besluit van 3 april 2018 heeft het college aan [vergunninghouder] een omgevingsvergunning verleend voor de uitbreiding van een veehouderij [...].

5. Stichting Leefbaar Buitengebied betoogt dat de rechtbank ten onrechte haar beroep tegen het ontbreken van een vergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: de Wabo) niet-ontvankelijk heeft verklaard. De overweging van de rechtbank dat het feit dat zij geen zienswijze over dit onderwerp heeft ingediend, betekent dat zij tegen dit besluitonderdeel geen beroep meer mocht instellen, is volgens haar in strijd met het Verdrag van Aarhus.

5.1. Onder verwijzing naar de uitspraak van 14 april 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:786](#), overweegt de Afdeling dat artikel 6:13 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) niet kan worden tegengeworpen aan Stichting Leefbaar Buitengebied, omdat het besluit van 3 april 2018 is voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Awb. In deze uitspraak heeft de Afdeling, naar aanleiding van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 14 januari 2021, Stichting Varkens in Nood, [ECLI:EU:C:2021:7](#), overwogen dat in alle gevallen waarin in omgevingsrechtelijke zaken deze voorbereidingsprocedure is toegepast, artikel 6:13 van de Awb niet zal worden tegengeworpen aan belanghebbenden. Zaken over besluiten op grond van de Wabo, zoals het besluit van 3 april 2018, worden als omgevingsrechtelijke zaken beschouwd. Dit betekent dat de rechtbank ten onrechte aan Stichting Leefbaar Buitengebied heeft tegengeworpen dat zij geen zienswijze naar voren heeft gebracht over het ontbreken van een vergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i van de Wabo. Het betoog slaagt. [...]

[...] 12.2. [...] Voorafgaand aan de aanvraag tot uitbreiding van de varkenshouderij heeft [vergunninghouder] bij het college van gedeputeerde staten van Overijssel op 8 juni 2016 een Nbw-vergunning aangevraagd. Bij besluit van 29 november 2016 is deze Nbw-vergunning verleend. De Afdeling is van oordeel dat het project waar de Nbw-vergunning op ziet, overeenkomt met de in deze procedure aan de orde zijnde activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning op grond van de Wabo is gevraagd. Dat in de aanvraag voor de Nbw-vergunning niet expliciet vergunning wordt gevraagd voor een toename van het aantal transportbewegingen en de mestproductie terwijl de daardoor veroorzaakte stikstofemissie wel bij de beoordeling van een Nbw-vergunning moet worden betrokken, maakt dat niet anders. Dit zijn immers geen onderdelen van het project, maar gevolgen daarvan. Indien ten onrechte bij dat besluit deze gevolgen niet zijn betrokken, daargelaten of dat in dit geval zo is, had dat in de procedure over dat besluit naar voren kunnen worden gebracht (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 18 november 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2760](#)). Dat kan niet aan de orde komen in deze procedure. De Afdeling volgt de stelling van de Stichting Leefbaar Buitengebied dat dit in strijd is met het Verdrag van Aarhus niet, omdat ook bij het besluit tot verlening van de Nbw-vergunning toegang tot de rechter openstond.

Het voorgaande betekent dat gelet op artikel 2.2aa van het Bor geen verplichting bestond om bij de aanvraag om omgevingsvergunning voor de activiteiten bouwen en milieu, tevens een aanvraag te doen voor de activiteit als bedoeld onder i, van dat artikellid, omdat er al een afzonderlijk traject voor een Nbw-vergunning was gevolgd. Dat de Nbw-vergunning door de Afdeling bij uitspraak van 5 juni 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:2233](#), is vernietigd, maakt dat niet anders. Ten tijde van de besluitvorming was deze vergunning immers verleend. Bovendien is voldoende dat een aanvraag voor een Nbw-

vergunning is ingediend, en die aanvraag is ook met de vernietiging van het besluit niet komen te vervallen. [...]

[ECLI:NL:RVS:2021:1332](#)

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2021, 533).

JnB 2021, 539

MK Rechtbank Midden-Nederland, 03-06-2021 (publ. 17-06-2021), UTR 19/2568 e.v.

college van burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht, verweerder.

Awb 1:2. 6:13

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

WABO. BELANGHEBBENDE. I.c. komt de rechtbank terug van de in de tussenuitspraak gegeven rechtsoordelen wat betreft de ontvankelijkheid van enkele eisers, gelet op de uitspraken van de ABRS van 14 april 2021 ([ECLI:NL:RVS:2021:786](#)) en 4 mei 2021 ([ECLI:NL:RVS:2021:953](#)) naar aanleiding van het arrest van het EU-Hof van Justitie van 14 januari 2021 (Stichting Varkens in Nood; [ECLI:EU:C:2021:7](#)).

Besluit waarbij een omgevingsvergunning is verleend voor het oprichten van een hondenkennel als nevenfunctie van een veehouderij. [...]

1. Deze uitspraak bouwt voort op de tussenuitspraak. De rechtbank blijft bij wat zij in de tussenuitspraak heeft overwogen en beslist, tenzij hierna uitdrukkelijk anders wordt overwogen. Het staat de rechtbank niet vrij om terug te komen van zonder voorbehoud gegeven oordelen in de tussenuitspraak. Dat is alleen anders in zeer uitzonderlijke gevallen. In deze zaak doet zich ten aanzien van de ontvankelijkheid van eisers zo een zeer uitzonderlijk geval voor.
2. In de tussenuitspraak heeft de rechtbank geoordeeld dat het beroep van de maatschap [eiseres 4] in de einduitspraak niet-ontvankelijk verklaard zal worden, omdat de maatschap voorafgaand aan het beroep geen zienswijze heeft ingediend tegen het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning. **2**
3. In de tussenuitspraak heeft de rechtbank verder geoordeeld dat ook de beroepen van eisers [eiser 1], [eiser 2], [eiseres 1], [eiser 4], [eiser 5], [eiser 6], [eiser 8] en [eiser 10] in de einduitspraak niet-ontvankelijk verklaard zullen worden, omdat zij geen belanghebbenden zijn bij de verleende omgevingsvergunning.
4. De rechtbank komt terug van deze in de tussenuitspraak gegeven rechtsoordelen. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) heeft recent twee richtinggevende uitspraken gedaan naar aanleiding van het zogenoemde 'Varkens in Nood'-arrest [Red.: [ECLI:EU:C:2021:7](#)] van het Hof van Justitie in Luxemburg. In de uitspraak van 14 april 2021 [Red.: [ECLI:NL:RVS:2021:786](#)] heeft de ABRvS bepaald dat het indienen van een zienswijze tegen een ontwerpbesluit niet langer als voorwaarde gesteld kan worden voor toegang tot de bestuursrechter in omgevingsrechtelijke zaken. Het gaat dan onder andere om zaken waarop de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) van toepassing is, zoals in deze zaak het geval is. In de uitspraak van 4 mei 2021 ([ECLI:NL:RVS:2021:953](#)) heeft de ABRvS bepaald dat ook niet-belanghebbenden die eerder een zienswijze hebben ingediend tegen het ontwerpbesluit van een omgevingsvergunning bij de bestuursrechter beroep kunnen instellen tegen de definitieve omgevingsvergunning. Dit is alleen het geval als het indienen van zienswijzen ook voor iedereen is opengesteld.
5. Gelet op de uitspraak van de ABRvS van 14 april 2021 is het beroep van de maatschap ontvankelijk. Voor de inhoudelijke beoordeling van de beroepsgronden van de maatschap sluit de

rechtbank aan bij de beoordeling hiervan in de tussenuitspraak. De inhoudelijke beroepsgronden van de maatschap zijn namelijk gelijk aan de beroepsgronden die zijn ingediend door [eiser 11] en [eiseres 3] .

6. Ook eisers [eiser 1] , [eiser 2] , [eiseres 1] , [eiser 4] , [eiser 5] , [eiser 6] , [eiser 8] en [eiser 10] zijn gelet op de uitspraak van de ABRvS van 4 mei 2021 ontvankelijk in hun beroep. Tegen de ontwerp-omgevingsvergunning in deze zaak kon een ieder, in overeenstemming met artikel 3.12, vijfde lid, van de Wabo, zienswijzen indienen. De uitspraak van de ABRvS die ertoe leidt dat deze eisers nu alsnog ontvankelijk moeten worden geacht in hun beroep is gedaan na de sluiting van het onderzoek op de tweede zitting in deze zaak op 26 april 2021. De rechtbank ziet hierin echter geen aanleiding om het onderzoek in deze zaak te heropenen. De beroepsgronden van de eisers die nu alsnog ontvankelijk zijn in beroep zijn dezelfde als die van de eisers die de rechtbank in de tussenuitspraak al ontvankelijk had geacht. Het heropenen van het onderzoek kan daarom niet tot nieuwe inzichten leiden. Bovendien worden de eisers uit alle zaaknummers vertegenwoordigd door dezelfde gemachtigde. Hij was op de zitting van 26 april 2021 aanwezig en heeft inhoudelijk het woord gevoerd namens eisers. Op de zitting van 26 april 2021 was ook één van de eisers aanwezig van wie het beroep in de tussenuitspraak niet-ontvankelijk werd geacht. Ook hij heeft op de zitting van 26 april 2021 zijn inhoudelijke standpunten naar voren kunnen brengen. [...]

[ECLI:NL:RBMNE:2021:2367](#)

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Algemeen bestuursrecht” (JnB 2021, 532).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2021, 540

MK Rechtbank Noord-Nederland, 18-06-2021 (publ. 22-06-2021), LEE 19/1028

Gedeputeerde Staten van de Provincie Drenthe, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. NATURA 2000. Lelieteel is aan te duiden als een project dat onder de werking van artikel 2.7 van de Wnb valt. Verwijzing naar arrest Hof van Justitie van 7-11-2018, ECLI:EU:C:2018:882. Beoordeeld moet worden of dit project significante gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-gebied Holtingerveld. I.c. heeft verweerder niet voldaan de onderzoeksplicht. Wat betreft de grondwaterstand heeft verweerder niet beoordeeld of en wat de cumulatieve effecten met andere projecten zijn. Ook ten aanzien van bestrijdingsmiddelen heeft verweerder geen objectieve gegevens verzameld op grond waarvan kan worden uitgesloten dat er significante effecten zijn. Het besluit is strijdig met artikel 3:2 van de Awb.

[ECLI:NL:RBNNE:2021:2483](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

Jurisprudentie Waterwet:

- MK ABRS, 23-06-2021, 202006825/1/R1 ([ECLI:NL:RVS:2021:1333](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2021, 541

Rechtbank Overijssel, 15-06-2021 (publ. 21-06-2021), ZWO 20/1126

Raad van bestuur van het Uvw, verweerder.

Wajong

WAJONG. AFWIJZING AANVRAAG WAJONG-UITKERING. DUURZAAMHEID. In dit geval is eiser pas 21 jaar oud en wordt hij nog intensief begeleid en behandeld. Daarnaast speelt rijping bij hem nog een rol. Eiser is bovendien gemotiveerd om weer naar school te kunnen en heeft in het verleden laten zien wel bijvoorbeeld instructies te kunnen opvolgen in zijn hovenierswerk. De rechtbank verwijst naar de uitspraak van de CRvB van 22 maart 2021, [ECLI:NL:CRVB:2021:650](#), waarin ten aanzien van een jeugdige met ASS, die nog intensief werd begeleid, is overwogen dat de duurzaamheid van het ontbreken van het arbeidsvermogen niet vaststaat zonder dat daarbij van de verzekeringsartsen werd gevraagd om concrete behandelstappen en resultaten te benoemen. Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat verweerder overtuigend gemotiveerd heeft dat niet uitgesloten is dat eiser de basale werknemersvaardigheden nog kan ontwikkelen.

[ECLI:NL:RBOVE:2021:2439](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Werkloosheid

JnB 2021, 542

Centrale Raad van Beroep, 17-06-2021, (publ. 23-06-2021), 19/4595 WW, 19/4595 WW, 19/4599 WW, 20/2484 WW en 20/3815 WW

Raad van bestuur van het Uvw.

Verordening (EG) nr. 883/2004 64

WW 19 lid 1 aanhef en onder e, 20 lid 1 aanhef en onder a, 22a lid 1 aanhef en onder a, 25, 36 lid 1

WW. INTREKKING TOESTEMMING OM MET BEHOUD VAN UITKERING WERK TE ZOEKEN IN POLEN. INTREKKING EN TERUGVORDERING UITKERING. Het Uvw heeft terecht de WW-uitkering van betrokkene per 28 juli 2014 ingetrokken vanwege de omstandigheid dat betrokkene vanaf 26 juli 2014 buiten Nederland heeft verbleven anders dan wegens vakantie, terwijl betrokkene dit niet aan het Uvw heeft gemeld. Hieruit volgt dat het Uvw de aan betrokkene verleende toestemming om per 1 september 2014 met behoud van zijn WW-uitkering in Polen naar werk te zoeken ook terecht heeft ingetrokken. Dit betekent dat de WW-uitkering over de periode van 28 juli 2014 tot en met 30 november 2014 onverschuldigd is

betaald en dat het Uvw gehouden is de onverschuldigd betaalde WW-uitkering van betrokkene terug te vorderen.

Raad: 4.2. Door de gewijzigde besluitvorming in hoger beroep ligt ter beoordeling nog voor of het Uvw terecht de WW-uitkering per 28 juli 2014 heeft ingetrokken en terecht de betaalde WW-uitkering over de periode van 28 juli 2014 tot en met 30 november 2014 heeft teruggevorderd op de grond dat betrokkene per 26 juli 2014 in het buitenland (Polen) verbleef anders dan wegens vakantie. [...]

4.4. Het Uvw heeft aan de bestreden besluiten ten grondslag gelegd dat de naam van betrokkene is vermeld op de lijst DOC-007-01 en de Powroty-lijst met 26 juli 2014 als vertrekdatum naar Polen. Ook heeft het Uvw hieraan ten grondslag gelegd dat betrokkene heeft erkend dat hij niet heeft verbleven op het adres dat is vermeld op het op 28 juli 2014 ondertekende WVAanvraagformulier en dat betrokkene geen duidelijkheid heeft kunnen verschaffen over zijn daadwerkelijke verblijfsplaats na afloop van het dienstverband met [Uitzendbureau] .

4.5. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, vormt het feit dat betrokkene op de lijst DOC-007-01 en op de Powroty-lijst staat met als datum 26 juli 2014 voor terugkeer naar Polen een indicatie dat betrokkene ook daadwerkelijk op deze datum naar Polen is vertrokken. Hiertoe wordt in aanmerking genomen dat [naam 2] , directeur van [Uitzendbureau] , op 7 maart 2017 tegenover een medewerker van het Uvw heeft verklaard dat de lijst DOC00701 is verkregen van een vestiging van [Uitzendbureau] in Polen. [naam 2] heeft toegelicht dat op deze lijst is bijgehouden op welke datum een werknemer is vertrokken naar Nederland om daar te gaan werken en op welke datum de werknemer weer is teruggekeerd naar Polen. Voor de vestiging van [Uitzendbureau] in Nederland was deze lijst van belang, omdat daaruit blijkt welke personen beschikbaar zijn voor werk in Nederland en voor de vestiging van [Uitzendbureau] in Polen was deze lijst van belang, omdat daaruit blijkt welke personen beschikbaar zijn voor werk in Polen. Ook heeft [naam 2] verklaard dat de werknemers na afloop van het dienstverband met [Uitzendbureau] de door [Uitzendbureau] geregelde verblijfsplaats moesten verlaten. Verder speelde daarbij een rol dat het vervoer van en naar Nederland en Polen werd geregeld door [Uitzendbureau] . Gelet op het belang van [Uitzendbureau] bij het bijhouden van de lijst en de accuraatheid daarvan, zoals dit volgt uit de verklaring van [naam 2] , is er geen aanleiding om te twijfelen aan de juistheid van de gegevens op de lijst. Dit geldt te meer nu de vermelding op deze lijst wat betreft betrokkene overeenkomt met de vermelding op de Powroty-lijst. Daarbij heeft het Uvw in aanmerking kunnen nemen dat betrokkene geen duidelijkheid heeft verschaft over zijn verblijfsplaats in Nederland na afloop van het dienstverband met [Uitzendbureau] per 26 juli 2014. Het Uvw heeft betrokkene in het kader van het in 1.4 omschreven onderzoek meermalen benaderd met het verzoek een afspraak met het Uvw te maken en/of nadere informatie over zijn woon- en leefsituatie gedurende de uitkeringsperiode te leveren. Betrokkene heeft wel contact opgenomen met het Uvw maar het is niet gelukt om met betrokkene een afspraak te maken voor een gesprek. Ook heeft betrokkene geen stukken naar het Uvw gestuurd. Geoordeeld wordt dat het Uvw met de lijst DOC-007-01 en de Powroty-lijst, in samenhang gezien met de onduidelijkheid over de daadwerkelijke verblijfsplaats van betrokkene na afloop van het dienstverband met [Uitzendbureau] , aannemelijk heeft gemaakt dat betrokkene per 26 juli 2014 naar Polen is vertrokken.

4.6. Het lag vervolgens op de weg van betrokkene om met tegenbewijs, berustend op objectieve en verifieerbare gegevens, aannemelijk te maken dat het standpunt van het Uvw onjuist is. Hierin is betrokkene niet geslaagd. Over de door betrokkene overgelegde bankafschriften wordt overwogen dat hieraan geen feitelijkheden zijn te ontleen over zijn daadwerkelijke verblijfsplaats na 26 juli 2014.

4.7. Uit wat is overwogen in 4.2 tot en met 4.6 volgt dat het Uvw terecht de WW-uitkering van betrokkene per 28 juli 2014 heeft ingetrokken vanwege de omstandigheid dat betrokkene vanaf 26 juli 2014 buiten Nederland heeft verbleven anders dan wegens vakantie, terwijl betrokkene dit niet aan het Uvw heeft gemeld. Hieruit volgt dat het Uvw de aan betrokkene verleende toestemming om per 1 september 2014 met behoud van zijn WW-uitkering in Polen naar werk te zoeken ook terecht heeft ingetrokken. Dit betekent dat de WW-uitkering over de periode van 28 juli 2014 tot en met 30 november 2014 onverschuldigd is betaald en dat het Uvw gehouden is de onverschuldigd betaalde WW-uitkering van betrokkene terug te vorderen. Betrokkene heeft geen zelfstandige beroepsgronden aangevoerd tegen de hoogte van de terugvordering.

[ECLI:NL:CRVB:2021:1473](#)

Zie voorts de uitspraak van de Raad van 17-06-2021, [ECLI:NL:CRVB:2021:1474](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

AVG

JnB 2021, 543

MK ABRS, 23-06-2021, 202002075/1/A3

minister van Financiën.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG) 12 lid 5, 15

AVG. I.c. heeft de minister niet aannemelijk gemaakt dat hij al het redelijkerwijs mogelijke heeft gedaan om de persoonsgegevens van [appellante] te achterhalen. De minister dient inzichtelijk te maken op welke wijze hij heeft gezocht naar persoonsgegevens. Verwijzing naar de uitspraken van de ABRS van 26 februari 2020 ([ECLI:NL:RVS:2020:591](#)) en 22 januari 2020, ([ECLI:NL:RVS:2020:180](#)).

De verzoeken van [appellante] zijn gebaseerd op artikel 15 van de AVG. De minister hoeft documenten slechts ter inzage te geven voor zover deze persoonsgegevens van [appellante] bevatten en geen weigeringsgrond van toepassing is. Informatie in documenten die niets met persoonsgegevens van [appellante] van doen heeft, hoeft dan ook niet in de besluitvorming te worden betrokken.

[ECLI:NL:RVS:2021:1331](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Huisvesting

JnB 2021, 544

MK ABRS, 23-06-2021, 202001468/1/A3

college van burgemeester en wethouders van Nijmegen.

Huisvestingswet 2014 (zoals die luidde van 1 juli 2017 tot en met 30 juni 2019) 2, 21

Huisvestingsverordening Nijmegen 2019 (Hvv 2019) (die gold van 7 februari 2019 tot 31 december

2019) 12, 15

Huisvestingswet 2014 (zoals die luidde vanaf 1 juli 2019) 2

Huisvestingsverordening Gemeente Nijmegen 2020 (Hvv 2020) (die geldt sinds 31 december 2019)

12, 13, 15

HUISVESTING. VERGUNNINGPLICHT KAMERVERHUUR. WONINGWAARDE. LEEFBAARHEID.

I.c. is de vergunningplicht voor het verhuren van kamers in woningen onder een bepaalde woningwaarde geoorloofd. Voor woningen in het duurdere segment ligt het anders.

Leefbaarheid mag een van de afwegingen zijn bij het al dan niet verlenen van een omzettingsvergunning, maar mag het niet het doel zijn voor het opnemen van een vergunningplicht voor woningen die niet onder de reikwijdte van artikel 2, eerste lid, van de Hw vallen.

Het is op zichzelf niet uitgesloten dat al bestaande vergunningvrij omgezette woningen op enig moment worden onderworpen aan een vergunningplicht. In zulke gevallen zal het bestuursorgaan zich er evenwel zorgvuldig rekenschap van moeten geven welke gevolgen dit voor bestaande legale situaties heeft en zullen de betrokken belangen zorgvuldig moeten worden afgewogen.

[...] [Weigering] aan [appellant sub 3], [appellant sub 2] en [appellant sub 4] een vergunning te verlenen voor het omzetten van zelfstandige woonruimte in onzelfstandige woonruimte.

[...] Is de vergunningplicht in de Hvv 2019 voldoende onderbouwd?

[...] 5.6. [...] De gemeenteraad heeft in de Hvv 2019 niet gespecificeerd waar de grens van goedkope woonruimte ligt. Daarom zal dit uit het rapport moeten worden afgeleid. [...]

[...] Het college heeft met dit rapport inzichtelijk gemaakt en voldoende onderbouwd dat een omzettingsvergunningplicht voor woonruimte tot de grens van € 290.000 noodzakelijk en geschikt is voor het bestrijden van onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van schaarste aan goedkope woonruimte zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Hw. Uit dit rapport volgt echter niet dat het voor de bestrijding van deze effecten ook noodzakelijk en geschikt is om in te grijpen in de woonruimtevoorraad boven die grens, waartoe de woning van [appellant sub 3] met een WOZ-waarde van € 743.000 behoort. In het rapport staat daarover dat de omzetvergunningplicht om redenen van schaarste zich alleen richt op de woonruimtevoorraad tot € 290.000 in de gehele gemeente Nijmegen. Verder staat daarin dat de vergunningplicht ook is opgenomen om in wijken waar de leefbaarheid onder druk staat, een afweging te kunnen maken of verkamering uit oogpunt van het voorkomen van overlast ongewenst is. Dit betekent dat de vergunningplicht voor de woning van [appellant sub 3] uitsluitend is opgenomen om met gebruikmaking van de instrumenten van de Hw een leefbaarheidstoets te kunnen uitvoeren. Zoals is uiteengezet in overweging 5.3 mag leefbaarheid een van de afwegingen zijn bij het al dan niet verlenen van een omzettingsvergunning, maar mag het niet het doel zijn voor het opnemen van een vergunningplicht voor woningen die niet onder de reikwijdte van artikel 2, eerste lid, van de Hw vallen. [...]

[...] Mag een vergunningplicht worden opgenomen voor het omgezet houden van woonruimte?

[...] 9.1. Het verbod op het omgezet houden van woonruimte zonder vergunning valt sinds 1 juli 2017 onder artikel 21, eerste lid, onder c, van de Hw. [...] In de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 21 van de Hw (Kamerstukken II 2015/16, 34 468, nr. 3, p. 4) staat dat deze wetswijziging is ingegeven door de wens om handhavingsinstrumenten ook ten aanzien van opvolgende eigenaren te kunnen inzetten aan wie het omzetten zelf niet kan worden tegengeworpen. Hiervoor is niet van belang of de huidige eigenaar omzettingshandelingen heeft verricht of nieuwe huurders heeft toegelaten. Er is bewust voor gekozen om in de Hw geen overgangsrecht op te nemen. Hiermee

wordt het mogelijk om op te treden tegen eigenaren die een woonruimte illegaal omzetten en daarna het pand doorverkopen.[...].

[...] 12. [...] Het is op zichzelf niet uitgesloten dat al bestaande vergunningvrij omgezette woningen op enig moment worden onderworpen aan een vergunningplicht. In zulke gevallen zal het bestuursorgaan zich er evenwel zorgvuldig rekenschap van moeten geven welke gevolgen dit voor bestaande legale situaties heeft en zullen de belangen die zijn gediend bij het invoeren van een vergunningplicht voor het omgezet houden zorgvuldig moeten worden afgewogen tegen de belangen die hiermee worden geschaad. Het invoeren van een vergunningplicht voor dit soort gevallen betekent namelijk voor eigenaren, in dit geval [appellant sub 2], dat een situatie die voor lange tijd rechtmatig was, ongedaan wordt gemaakt. Dit heeft financiële gevolgen en het heeft ook gevolgen voor de kamerbewoners die moeten verhuizen. Niet is gebleken dat de gemeenteraad bij het invoeren van de vergunningplicht voor het omgezet houden van woningen in de Hvv 2019 rekening heeft gehouden met bestaande rechten in gevallen waarin de woning rechtmatig is omgezet en een dergelijke afweging heeft gemaakt. Omdat het college er ten onrechte vanuit is gegaan dat een vergunning voor het omzetten destijds nodig was in de zaak van [appellant sub 2] en dat [appellant sub 2] een illegale situatie had overgenomen en voortgezet, heeft ook het college zich er geen rekenschap van gegeven welke gevolgen dit voor [appellant sub 2] heeft en zijn belangen en die van de kamerbewoners niet afgewogen. Het besluit van 24 mei 2019 is daarom in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel genomen. [...]

[ECLI:NL:RVS:2021:1336](#)

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Nijmeegse vergunningplicht voor kamerverhuur is geoorloofd, maar alleen voor goedkopere woningen") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Regulier

JnB 2021, 545

MK ABRS, 23-06-2021, 201809107/1/V2, 201904238/1/V2 en 201906006/1/V2

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Associatieovereenkomst EEG-Turkije

Besluit nr. 1/80 6, 7, 13, 14

Aanvullend Protocol 59

Richtlijn 2004/38/EG 28

Vw 2000 22

Vb 2000 3.86, 3.98, 8.7, 8.22

REGULIER. Afdeling stelt prejudiciële vragen aan Europees Hof van Justitie over associatieovereenkomst tussen de EU en Turkije. Intrekking van verblijfsvergunning van drie Turkse mannen die al meer dan dertig jaar in Nederland wonen, vanwege gevaar voor de openbare orde. Aanscherping glijdende schaal. Beroep op standstillbepaling.

E. Beoordeling van de grieven in de hoofdgedingen en aanleiding prejudiciële vragen

7. Deze drie zaken gaan over Turkse staatsburgers die rechten ontleen aan artikel 6 of 7 van Besluit nr. 1/80. Alle drie verblijven meer dan 30 jaar rechtmatig in Nederland. De staatssecretaris heeft hun verblijfsrechten beëindigd omdat ze een gevaar vormen voor de openbare orde. Tot 1 juli 2012 stond de glijdende schaal eraan in de weg een verblijfsrecht te beëindigen na een rechtmatig verblijf van meer dan twintig jaar. Sinds de glijdende schaal per 1 juli 2012 is gewijzigd, kan de staatssecretaris een verblijfsrecht in deze situatie wél beëindigen. In deze zaken gaat de rechtbank ervan uit dat deze wijziging van de glijdende schaal een nieuwe beperking is als bedoeld in artikel 13 van Besluit nr. 1/80. De zittingsplaatsen verschillen evenwel van inzicht over de vraag of artikel 13 van Besluit nr. 1/80 op deze zaken wel van toepassing is, gelet op artikel 14 van Besluit nr. 1/80 en artikel 59 van het Aanvullend Protocol. Omdat het in de drie zaken in wezen om dezelfde rechtsvraag gaat, zullen de argumenten zoveel mogelijk in samenhang worden behandeld. [...]

7.1. De Afdeling gaat eerst in op het betoog van vreemdelingen S en C dat hun persoonlijke gedrag geen actuele, werkelijke en voldoende ernstige bedreiging vormt voor een fundamenteel belang van de samenleving. Als dat betoog slaagt, heeft de staatssecretaris het verblijfsrecht van vreemdelingen S en C immers ten onrechte beëindigd en is het niet nodig om prejudiciële vragen te stellen. Om die reden bespreekt de Afdeling ook al het voorwaardelijk incidenteel hoger beroep van vreemdeling S, ondanks dat zij over het hoger beroep van de staatssecretaris nog geen oordeel heeft gegeven. In de zaak van vreemdeling E heeft de rechtbank overwogen dat de staatssecretaris zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat het gedrag van vreemdeling E een werkelijke, actuele en voldoende ernstige bedreiging vormt voor een fundamenteel belang van de samenleving. In hoger beroep heeft vreemdeling E dat niet bestreden zodat daarvan moet worden uitgegaan.

7.2. Vervolgens gaat de Afdeling in op het betoog van de staatssecretaris dat het in strijd met artikel 59 van het Aanvullend Protocol is om in deze zaken de oude glijdende schaal toe te passen. Volgens dat artikel mag het Associatierecht er niet toe leiden dat Turkse staatsburgers gunstiger worden behandeld dan Unieburgers. Als dat betoog slaagt, doet het er niet meer toe hoe de artikelen 13 en 14 van Besluit nr. 1/80 moeten worden uitgelegd. De staatssecretaris moet dan immers hoe dan ook de nieuwe glijdende schaal toepassen, omdat hij anders vreemdelingen S, E en C gunstiger behandelt dan Unieburgers die zich in dezelfde situatie bevinden. [...]

10. Omdat het persoonlijke gedrag van vreemdelingen S, C en E een actuele, werkelijke en voldoende ernstige bedreiging vormt voor een fundamenteel belang van de samenleving, is het in beginsel mogelijk hun verblijfsrecht te beëindigen met toepassing van artikel 14 van Besluit nr. 1/80 (zie het arrest Derin, punt 74 [[ECLI:EU:C:2007:442](#)]).

Het beroep op artikel 59 van het Aanvullend Protocol

11. Het betoog van de staatssecretaris dat vreemdelingen S, E en C zich niet kunnen beroepen op de oude glijdende schaal omdat zij dan gunstiger zouden worden behandeld dan Unieburgers omdat hun verblijfsrecht na twintig jaar rechtmatig verblijf niet meer kan worden beëindigd om redenen van openbare orde, slaagt niet. Het verblijfsrecht van Unieburgers kan na twintig jaar rechtmatig verblijf immers ook niet meer worden beëindigd om redenen van openbare orde. Uit artikel 28, derde lid, van Richtlijn 2004/38/EG en de implementatie daarvan in artikel 8.22, derde lid, onder a, van het Vb 2000 volgt dat het slechts kan worden beëindigd om dwingende redenen van openbare veiligheid. De glijdende schaal speelt in dat kader geen rol. Dat er geen absoluut verbod geldt om het verblijfsrecht van Unieburgers na twintig jaar rechtmatig verblijf te beëindigen, betekent niet dat zij ongunstiger worden behandeld dan Turkse staatsburgers. Uit artikel 22, tweede lid, onder d, van de Vw 2000 volgt immers dat het verblijfsrecht van Turkse staatsburgers na twintig jaar rechtmatig verblijf ook kan worden beëindigd om redenen van nationale veiligheid. Uit artikel 3.98 van het Vb 2000 volgt dat in die situatie de glijdende schaal niet van toepassing is.

11.1. Dit betekent dat artikel 59 van het Aanvullend Protocol in deze zaken niet in de weg staat aan toepassing van de oude glijdende schaal. Het antwoord op de vraag of de oude, dan wel de nieuwe glijdende schaal moet worden toegepast, hangt dus geheel af van het antwoord op de vraag hoe de artikelen 13 en 14 van Besluit nr. 1/80 moeten worden uitgelegd. De Afdeling gaat daar in het resterende deel van deze uitspraak op in.

Aanleiding eerste vraag: de personele werkingssfeer van artikel 13 van Besluit nr. 1/80

12.2. [...] In punt 78 van het arrest Abatay [[ECLI:EU:C:2003:572](#)] heeft het Hof overwogen dat de rechten van artikel 6 van Besluit nr. 1/80 rechtstreeks door het Unierecht worden verleend, en dat de nationale autoriteiten daarom niet de bevoegdheid hebben om die rechten aan voorwaarden te binden of ze te beperken. In punt 79 heeft het Hof hieruit geconcludeerd dat het doel van artikel 13 van Besluit nr. 1/80 niet kan zijn de rechten van Turkse onderdanen op het gebied van arbeid te beschermen, omdat die rechten al zijn geregeld in artikel 6 van Besluit nr. 1/80. In punt 51 van het arrest Sahin [[ECLI:EU:C:2009:554](#)] heeft het Hof overwogen dat de artikelen 6 en 13 van Besluit nr. 1/80 betrekking hebben op 'onderscheiden gevallen, aangezien artikel 6 de voorwaarden regelt voor het verrichten van arbeid waardoor de geleidelijke integratie van de betrokkene in de gastlidstaat mogelijk wordt gemaakt, terwijl artikel 13 betrekking heeft op nationale maatregelen inzake de toegang tot de arbeidsmarkt'. Artikel 13 van Besluit nr. 1/80 is volgens het Hof niet bedoeld 'om reeds in de arbeidsmarkt van een lidstaat geïntegreerde Turkse staatsburgers te beschermen'.

12.3. Hieruit lijkt te kunnen worden afgeleid dat een vreemdeling die voldoet aan het derde streepje van artikel 6, eerste lid, van Besluit nr. 1/80 of het tweede streepje van artikel 7 van Besluit nr. 1/80 en een daarmee samenhangend verblijfsrecht bezit (zie het arrest van het Hof van 16 maart 2000, [ECLI:EU:C:2000:133](#), Ergat, punten 40 t/m 42), zich niet meer op artikel 13 van Besluit nr. 1/80 kan beroepen.

12.4. Echter, gelet op de prejudiciële vragen die aan de orde waren in het arrest Abatay heeft het Hof in de punten 78 en 79 van dat arrest mogelijk alleen willen reageren op het in punt 75 vermelde betoog van de Duitse regering, dat alleen Turkse staatsburgers die al rechten ontleen aan artikel 6 of 7 van Besluit nr. 1/80, zich kunnen beroepen op artikel 13 van Besluit nr. 1/80. De Afdeling neemt hierbij in aanmerking dat het Hof in punt 83 van het arrest Abatay heeft overwogen dat niet kan worden volgehouden 'dat artikel 13 van Besluit nr. 1/80 alleen toepassing kan vinden op Turkse onderdanen die reeds tot de arbeidsmarkt van een lidstaat behoren'. Het woord 'alleen' in deze zinsnede laat de mogelijkheid open dat Turkse onderdanen die al tot de arbeidsmarkt van een lidstaat behoren, zich wél op artikel 13 van Besluit nr. 1/80 kunnen beroepen. [...]

12.7. Omdat uit de bovengenoemde rechtspraak van het Hof niet eenduidig is af te leiden of een vreemdeling die rechten ontleent aan artikel 6 of artikel 7 van Besluit nr. 1/80, zich nog op artikel 13 van Besluit nr. 1/80 kan beroepen, ziet de Afdeling aanleiding tot het stellen van de volgende prejudiciële vraag:

Kunnen Turkse staatsburgers die de rechten als bedoeld in artikel 6 of 7 van Besluit nr. 1/80 bezitten, zich nog op artikel 13 van Besluit nr. 1/80 beroepen?

Aanleiding tweede vraag: de verhouding tussen de artikelen 13 en 14 van Besluit nr. 1/80

13. Als Turkse staatsburgers die rechten ontleen aan artikel 6 of 7 van Besluit nr. 1/80, zich nog op artikel 13 van Besluit nr. 1/80 kunnen beroepen, rijst de vraag of zij dat ook kunnen als zij wegens hun persoonlijke gedrag een gevaar vormen voor de openbare orde. De zittingsplaatsen van de rechtbank Den Haag hebben deze vraag verschillend beantwoord. [...]

13.2. Uit de tekst van artikel 14, eerste lid, van Besluit nr. 1/80 volgt dat artikel 13 van Besluit nr. 1/80 wordt toegepast onder voorbehoud van beperkingen die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van onder andere de openbare orde. [...] Uit de tekst van artikel 14 volgt niet dat een Turks staatsburger zich niet meer op artikel 13 kan beroepen als zijn persoonlijke gedrag een gevaar vormt voor de

openbare orde. Evenmin volgt daaruit dat in die situatie het in artikel 13 neergelegde verbod voor de wetgever niet meer geldt.

13.3. Als een vreemdeling gelet op zijn persoonlijke gedrag een gevaar vormt voor de openbare orde en dus voldoet aan artikel 14 van Besluit nr. 1/80, ligt het niet voor de hand dat het in artikel 13 neergelegde verbod automatisch niet meer geldt. Dat verbod richt zich immers tot de lidstaten en heeft geen enkel verband met het persoonlijke gedrag en de persoonlijke omstandigheden van een Turks staatsburger.

13.4. Daar staat tegenover dat de artikelen 6 en 7 van Besluit nr. 1/80 ook behoren tot het deel van Besluit nr. 1/80 waar artikel 14 over gaat. Deze bepalingen verlenen rechten aan Turkse staatsburgers die aan de daarin vermelde vereisten voldoen. In het arrest Ziebell [[ECLI:EU:C:2011:809](#)], punt 82, heeft het Hof overwogen dat een lidstaat die rechten kan inperken als het persoonlijke gedrag van een Turks staatsburger een actuele, reële en voldoende ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving vormt, en de inperking van die rechten evenredig is. Ook moeten de grondrechten van de vreemdeling, in het bijzonder het recht op privéleven en gezins- en familieleven, worden geëerbiedigd. Het arrest Ziebell zou zo kunnen worden begrepen dat het door artikel 13 van Besluit nr. 1/80 gewaarborgde belang van een Turks staatsburger om niet te worden geconfronteerd met nieuwe beperkingen als bedoeld in dat artikel, moet worden betrokken bij de beoordeling van zijn persoonlijke omstandigheden en bij de eerbiediging van het evenredigheidsbeginsel. In dat geval is het de vraag of de Turkse staatsburger nog belang heeft bij een afzonderlijk beroep op artikel 13 van Besluit nr. 1/80. Als op basis van een beoordeling van het persoonlijke gedrag en de persoonlijke omstandigheden van de vreemdeling de aan artikel 6 of 7 van Besluit nr. 1/80 ontleende rechten hoe dan ook kunnen worden beëindigd, doet een beroep op artikel 13 er mogelijk niet meer toe.

13.5. De Afdeling is van oordeel dat uit de bovengenoemde rechtspraak van het Hof niet kan worden afgeleid of een Turks staatsburger die een gevaar vormt voor de openbare orde, zich nog kan beroepen op het buiten toepassing laten van een met artikel 13 van Besluit nr. 1/80 strijdige nieuwe maatregel. De Afdeling ziet dan ook aanleiding tot het stellen van de volgende prejudiciële vraag:

Volgt uit artikel 14 van Besluit nr. 1/80 dat Turkse staatsburgers zich niet meer op artikel 13 van Besluit nr. 1/80 kunnen beroepen als zij wegens hun persoonlijke gedrag een actuele, werkelijke en voldoende ernstige bedreiging vormen voor een fundamenteel belang van de samenleving? Aanleiding derde vraag: hoe kan een nieuwe beperking als bedoeld in artikel 13 van Besluit nr. 1/80 worden gerechtvaardigd?

14.3. De Afdeling vraagt zich af of de aanscherping van de glijdende schaal wegens gewijzigde maatschappelijke opvattingen voldoende rekening houdt met de restrictieve uitleg die aan het begrip 'openbare orde' moet worden gegeven en nog valt binnen de aan de lidstaat toekomende beoordelingsmarge. Om die reden stelt de Afdeling de volgende prejudiciële vraag:

Kan de nieuwe beperking dat het verblijfsrecht van Turkse staatsburgers ook na twintig jaar kan worden beëindigd op grond van de openbare orde, worden gerechtvaardigd met een beroep op de gewijzigde maatschappelijke opvattingen die tot die nieuwe beperking hebben geleid? Is daarbij voldoende dat de nieuwe beperking het doel van de openbare orde dient, of is ook vereist dat de beperking geschikt is om dat doel te bereiken en niet verder gaat dan daarvoor nodig is?

[ECLI:NL:RVS:2021:1310](#)

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) ("Afdeling bestuursrechtspraak stelt prejudiciële vragen over associatieovereenkomst") uitgebracht.

JnB 2021, 546

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 31-05-2021 (publ. 18-06-2021), AWB 20/4917

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 9

VWEU 20

REGULIER. Aanvraag artikel 9-document. De staatssecretaris heeft op basis van een document van de Somalische ambassade eisers Somalische nationaliteit aangenomen maar zijn identiteit niet. Zonder nadere toelichting is dit verschil onbegrijpelijk. Op de andere documenten is de staatssecretaris niet inhoudelijk ingegaan. Gelet op de bijzondere omstandigheden van deze zaak is de rechtbank van oordeel dat het bestreden besluit in strijd is met het Unierechtelijke evenredigheidsbeginsel.

8. Gelet op de hiervoor genoemde arresten [red: Chavez-Vilchez, [ECLI:EU:C:2017:354](#) en Oulane, [ECLI:EU:C:2005:95](#)] en onder verwijzing naar de uitspraak van de meervoudige kamer van deze rechtbank en zittingsplaats van 12 juni 2020 ([ECLI:NL:RBDHA:2020:6160](#)) overweegt de rechtbank dat in gevallen waarin een derdelander ouder vanwege zijn banden met zijn kind, dat Unieburger is, onder de reikwijdte van artikel 20 van het VWEU valt, aan die derdelander in beginsel de eis mag worden gesteld zijn identiteit te bewijzen. Bijzondere individuele omstandigheden kunnen echter meebrengen dat het onverkort vasthouden aan die eis in strijd is met het Unierechtelijke evenredigheidsbeginsel. Het is aan de desbetreffende vreemdeling om het bestaan van dergelijke omstandigheden aannemelijk te maken.

9. De rechtbank is van oordeel dat in dit geval sprake is van dergelijke bijzondere individuele omstandigheden en overweegt daartoe als volgt. De staatssecretaris heeft tijdens de zitting toegelicht dat Somalische documenten op dit moment niet worden erkend en dat daarom van eiser niet wordt verwacht dat hij zijn identiteit ondubbelzinnig aantoont, maar wel dat hij zijn identiteit aannemelijk maakt. Dat is een minder zware bewijslast. Verder heeft de staatssecretaris in een herstelverzuimbrief van 7 november 2019 weliswaar aangenomen dat eiser de Somalische nationaliteit heeft op basis van de nationaliteitsverklaring van de Somalische ambassade in België van 2 juni 2014, maar vindt hij toch dat eiser zijn identiteit op basis van hetzelfde document niet aannemelijk heeft gemaakt. Zonder nadere toelichting, die ontbreekt, is dit verschil onbegrijpelijk. Van belang is ook dat eiser een grote inspanning heeft geleverd om documenten te verkrijgen om zijn identiteit aannemelijk te maken en om aan te tonen dat geen sprake is van contra-indicaties. Eiser heeft naast de nationaliteitsverklaring van de Somalische ambassade in België, een verklaring van geboorte van de Somalische ambassade in België van 18 november 2019, een verklaring van ingezetene van de Federale Republiek van Somalië van 6 februari 2020 en een geboortecertificaat van de gemeente in Mogadishu van 2 februari 2020 overgelegd. In het bestreden besluit is niet inhoudelijk ingegaan op deze documenten maar is volstaan met de stelling dat de door eiser gestelde identiteit, ondanks de overgelegde documenten, gelet op de taalanalyse van 7 december 2004 en de door eiser afgelegde tegenstrijdige verklaringen in zijn asielpcedures niet kan worden aangenomen.

In beroep heeft eiser een kopie van zijn identiteitskaart en paspoort overgelegd. Documenten van de Somalische autoriteiten worden zolang er geen internationaal erkend centraal gezag in Somalië is weliswaar niet erkend, maar eiser heeft daarmee wel aangetoond dat hij reële inspanningen heeft geleverd om zijn identiteit aannemelijk te maken. De staatssecretaris is aan deze omstandigheid voorbij gegaan.

Tijdens de zitting heeft de staatssecretaris toegelicht dat eiser een nieuwe taalanalyse of indicatieve documenten had kunnen inbrengen en dat het voor eisers rekening en risico komt dat hij geen enkel indicatief document heeft overgelegd. De staatssecretaris miskent daarmee dat eiser meerdere indicatieve documenten heeft overgelegd. Daarnaast kan worden betwijfeld of het opnieuw uitvoeren van een taalanalyse ter vaststelling van eisers herkomst en spraakgemeenschap tot betrouwbare resultaten zal leiden omdat eiser al meer dan vijftien jaar in Nederland is. Overigens is niet gebleken dat eiser sinds zijn verblijf in Nederland een gevaar is geweest voor de openbare orde, de openbare veiligheid of de volksgezondheid en bevat het dossier geen enkele aanwijzing dat eiser in een andere lidstaat verblijfsrecht heeft. De rechtbank ziet er ten slotte niet aan voorbij dat eiser tijdens zijn asielprocedures tegenstrijdige verklaringen heeft afgelegd over zijn identiteit, maar dit gegeven mag niet tot gevolg hebben dat het hem feitelijk blijvend onmogelijk wordt gemaakt om zijn identiteit aannemelijk te maken.

10. De rechtbank verklaart het beroep gegrond en vernietigt het bestreden besluit wegens strijd met artikel 7:12, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht.

[ECLI:NL:RBDHA:2021:6286](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB 2021, 547

MK ABRS, 17-06-2021, 202003217/1/V2

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 3:2

EVRM 3

ASIEL. Vergewisplicht. Omdat deze passage volgens het ambtsbericht is gebaseerd op één vertrouwelijke bron en uit het ambtsbericht blijkt dat de potentiële gevolgen voor de vreemdeling zeer ernstig kunnen zijn als de Iraanse autoriteiten hem niet geloven dat hij zijn bekering en afvalligheid tegenover de Nederlandse autoriteiten heeft geveinsd, kan de staatssecretaris niet voldoen aan zijn vergewisplicht zonder kennis te nemen van de inhoud van de onderliggende stukken.

2.1. In de schriftelijke mededeling van de staatssecretaris, namens de minister van Buitenlandse Zaken, dat alleen de Afdeling kennis zal mogen nemen van de onderliggende stukken van de passage uit het ambtsbericht, staat dat het uitdrukkelijk niet is toegestaan deze stukken te delen met de staatssecretaris. De Afdeling constateert dat de staatssecretaris dus geen inzage heeft gehad in deze stukken en dus ook niet bekend is met de inhoud daarvan. Hoewel de staatssecretaris er in beginsel van mag uitgaan dat het ambtsbericht op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen, de redenering daarin begrijpelijk is en de getrokken conclusies daarop aansluiten, laat dat onverlet dat zich situaties kunnen voordoen waarin de vergewisplicht van de staatssecretaris meebrengt dat hij moet nagaan hoe de minister van Buitenlandse Zaken tot zijn conclusies is gekomen (uitspraak van 28 februari 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:628](#), onder 4).

2.2. Hier doet zich zo een situatie voor. De staatssecretaris heeft namelijk zijn standpunt dat de vreemdeling bij terugkeer naar Iran geen reëel risico loopt op een schending van artikel 3 van het EVRM gemotiveerd door te verwijzen naar de passage uit het ambtsbericht waarin staat dat de Iraanse autoriteiten in de gaten houden wat een asielzoeker zegt en doet, maar dat zij zich ook

realiseren dat asielzoekers verhalen vertellen die niet waargebeurd zijn. Omdat deze passage volgens het ambtsbericht is gebaseerd op één vertrouwelijke bron en uit het ambtsbericht blijkt dat de potentiële gevolgen voor de vreemdeling zeer ernstig kunnen zijn als de Iraanse autoriteiten hem niet geloven dat hij zijn bekering en afvalligheid tegenover de Nederlandse autoriteiten heeft geveinsd, kan de staatssecretaris niet voldoen aan zijn vergewisplicht zonder kennis te nemen van de inhoud van de onderliggende stukken.

[ECLI:NL:RVS:2021:1294](#)

JnB 2021, 548

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Rotterdam, 18-06-2021 (publ. 21-06-2021), NL21.7738

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30c lid 1 b

ASIEL. Verweerder had moeten beoordelen of sprake is van een kwetsbare vreemdeling die procedurele ondersteuning nodig heeft en, aldus, of het niet verschijnen van eiseres bij de gehoren haar kan worden toegerekend.

5.4. Uit het voorgaande blijkt dat eiseres zich in ieder geval verward, gespannen, agressief en mogelijk getraumatiseerd heeft gedragen tijdens het aanmeldgehoor en heeft aangegeven slachtoffer te zijn geworden van seksueel geweld. Gelet op de hiervoor vermelde indicatoren kan het voorgaande in redelijkheid niet anders worden gezien dan als signalen op grond waarvan kwetsbaarheid aan het licht kan komen. Verweerder had in dat kader moeten beoordelen of sprake is van een kwetsbare vreemdeling die procedurele ondersteuning nodig heeft en, aldus, of het niet verschijnen van eiseres bij de gehoren haar kan worden toegerekend. Verweerder heeft dat ten onrechte nagelaten. De rechtbank volgt verweerder niet in zijn standpunt ter zitting dat zonder medisch advies niet kon worden geconcludeerd dat eiseres bijzondere procedurele waarborgen behoeft en het bestreden besluit daarom rechtens juist moet worden geacht. Zoals volgt uit WI 2015/8 dient de beoordeling of eiseres kwetsbaar is zich niet tot het medisch advies te beperken en moeten medewerkers van verweerder de gehele asielprocedure alert zijn op het zich voordoen van behoeften aan een procedurele waarborg. Gelet op de antwoorden van eiseres bij het aanmeldgehoor is het de vraag of zij in staat is het belang van haar aanwezigheid bij verdere gehoren en het medisch onderzoek te overzien. Dat eiseres niet is verschenen bij haar afspraken bij Medifirst, zoals volgt uit de stukken, en er mitsdien geen medisch advies is, maakt het voorgaande dus niet anders, terwijl het missen van de afspraken bij Medifirst ook juist kan zijn ingegeven vanuit de psychische situatie van eiseres. Ter zitting heeft verweerder bovendien aangegeven dat eiseres inmiddels in Veldzicht, een centrum voor transculturele psychiatrie, is opgenomen. Dit bevestigt het vermoeden van kwetsbaarheid. Ten overvloede merkt de rechtbank op dat de gemachtigde van eiseres ter zitting onweersproken heeft gesteld dat voor de opname in Veldzicht een medisch advies benodigd is en dat het dus mogelijk is om een dergelijk advies over eiseres te verkrijgen.

5.5. Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat het bestreden besluit in strijd met artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) onzorgvuldig is voorbereid. De beroepsgrond slaagt.

[ECLI:NL:RBDHA:2021:6355](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Unieburgers

JnB 2021, 549

HvJEU (Grote kamer), 22-06-2021, C-718/19

Ordre des barreaux francophones et germanophone e.a. tegen Conseil des ministres.

VWEU 20, 21

Richtlijn 2004/38/EG 27

Richtlijn 2008/115/EG 7 lid 3

UNIEBURGERS. Maatregelen waarmee uitvoering wordt gegeven aan een besluit om een Unieburger of zijn familieleden te verwijderen om redenen van openbare orde of openbare veiligheid, vormen beperkingen van het recht van vrij verkeer en verblijf die gerechtvaardigd kunnen zijn, mits zij uitsluitend zijn gebaseerd op het gedrag van de betrokkene en in overeenstemming zijn met het evenredigheidsbeginsel.

17 Bij het Grondwettelijk Hof (België) zijn twee beroepen tot gehele of gedeeltelijke nietigverklaring van de wet van 24 februari 2017 ingesteld [...]. De verwijzende rechter heeft de twee desbetreffende zaken gevoegd.

18 Volgens de in de verwijzingsbeslissing verstrekte gegevens heeft die wet tot doel een efficiënt verwijderingsbeleid voor Unieburgers en hun familieleden te verzekeren door ervoor te zorgen dat het beleid menselijk is en kadert in de volledige eerbiediging van hun fundamentele rechten en waardigheid. De bepalingen van deze wet, die eveneens beogen om burgers van de Unie en hun familieleden een verwijderingsregeling te garanderen die niet minder gunstig is dan de regeling die onderdanen van derde landen genieten, maken het dus mogelijk om de maatregelen te verduidelijken die ten aanzien van burgers van de Unie en hun familieleden worden genomen teneinde hun verwijdering van het Belgische grondgebied te verzekeren.

19 In de eerste plaats twijfelt de verwijzende rechter aan de verenigbaarheid met het Unierecht van nationale voorschriften op grond waarvan jegens een Unieburger, of zijn familielid, aan wie om redenen van openbare orde is bevolen het Belgische grondgebied te verlaten, preventieve maatregelen kunnen worden genomen gedurende de termijn die hem daarvoor is gesteld of gedurende de verlenging van die termijn, om elk risico op onderduiken van de betrokkene te voorkomen. Deze nationale voorschriften machtigen de Koning om deze maatregelen te bepalen bij een besluit dat wordt vastgesteld na overleg in de Ministerraad en voorts is hierin vastgelegd dat de bevoegde minister (hierna: „minister”) of zijn plaatsvervanger de betrokkene een verblijfplaats kan aanwijzen indien de verwijdering tijdelijk wordt uitgesteld. [...]

25 In de tweede plaats vraagt de verwijzende rechter zich af of het verenigbaar is met het Unierecht om nationale bepalingen vast te stellen op grond waarvan Unieburgers en hun familieleden die geen gehoor hebben gegeven aan een verwijderingsbesluit dat om redenen van openbare orde of openbare veiligheid is vastgesteld, in bewaring kunnen worden gesteld gedurende in het bijzonder een periode van maximaal acht maanden, teneinde de uitvoering van dat besluit te waarborgen, wanneer de handhaving van de openbare orde of de openbare veiligheid vereist dat die bewaring wordt voortgezet. [...]

27 De verwijzende rechter wijst erop dat in de betrokken nationale bepaling voor Unieburgers en hun familieleden de in het nationale recht voor derdelanders geldende regeling is overgenomen. Unieburgers en hun familieleden worden volgens deze bepaling dus net zo behandeld als derdelanders, met name wat betreft de vraag hoelang de betrokkene met het oog op verwijdering in bewaring mag worden gehouden.

28 Bovendien rijst de vraag of de in het hoofdgeding aan de orde zijnde nationale regeling verenigbaar is met de vrijheid van verkeer waar Unieburgers en hun familieleden van profiteren volgens de artikelen 20 en 21 VWEU en richtlijn 2004/38, waaruit zou kunnen worden afgeleid dat de bewaringsduur beperkt moet blijven tot de tijd die strikt noodzakelijk is voor de tenuitvoerlegging van het verwijderingsbesluit. [...]

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

De artikelen 20 en 21 VWEU en richtlijn 2004/38/EG [Verblijfsrichtlijn], moeten aldus worden uitgelegd dat:

- deze artikelen en richtlijn niet in de weg staan aan een nationale regeling op grond waarvan op Unieburgers en hun familieleden, gedurende de termijn waarbinnen zij het grondgebied van de gastlidstaat moeten verlaten nadat om redenen van openbare orde een verwijderingsbesluit is vastgesteld, of gedurende de verlenging van die termijn, bepalingen van toepassing zijn die ertoe strekken het risico te voorkomen dat deze personen onderduiken en die vergelijkbaar zijn met de op derdelanders betrekking hebbende bepalingen waarbij artikel 7, lid 3, van richtlijn 2008/115/EG [Terugkeerrichtlijn], is omgezet in nationaal recht, mits in deze eerste bepalingen de algemene beginselen van artikel 27 van richtlijn 2004/38 in acht worden genomen en deze niet ongunstiger zijn dan de tweede;
- deze artikelen en richtlijn in de weg staan aan een nationale regeling op grond waarvan aan Unieburgers en hun familieleden die na het verstrijken van de gestelde termijn of de verlenging van die termijn geen gehoor hebben gegeven aan een verwijderingsbesluit dat om redenen van openbare orde of openbare veiligheid is genomen, een bewaringsmaatregel wordt opgelegd die maximaal acht maanden duurt, wat exact even lang is als de termijn die volgens het nationale recht geldt voor derdelanders die geen gevolg hebben gegeven aan een terugkeerbesluit dat om dergelijke redenen op grond van artikel 6, lid 1, van richtlijn 2008/115 is genomen.

[ECLI:EU:C:2021:505](#)

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2021, 550

HvJEU (Grote kamer), 22-06-2021, C-719/19

FS tegen Nederland.

Richtlijn 2004/38/EG 6, 15

VERBLIJFSRICHTLIJN. Een burger van de Unie ten aanzien van wie een verwijderingsbesluit is genomen, kan slechts opnieuw een verblijfsrecht op het grondgebied van het gastland genieten wanneer hij zijn verblijf op dat grondgebied daadwerkelijk en effectief heeft beëindigd.

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

Artikel 15, lid 1, van richtlijn 2004/38/EG [Verblijfsrichtlijn], moet aldus worden uitgelegd dat niet volledig is voldaan aan een besluit tot verwijdering van een burger van de Unie van het grondgebied van het gastland dat op basis van die bepaling is vastgesteld op grond dat deze burger van de Unie niet langer een tijdelijk verblijfsrecht op dat grondgebied krachtens die richtlijn geniet, door het enkele

feit dat die burger van de Unie dat grondgebied fysiek heeft verlaten binnen de in dat besluit voor zijn vrijwillig vertrek vastgestelde termijn. Om in aanmerking te komen voor een nieuw verblijfsrecht krachtens artikel 6, lid 1, van die richtlijn op datzelfde grondgebied, moet de burger van de Unie ten aanzien van wie een dergelijk verwijderingsbesluit is genomen niet alleen het grondgebied van het gastland fysiek hebben verlaten, maar ook zijn verblijf op dat grondgebied daadwerkelijk en effectief hebben beëindigd, zodat bij zijn terugkeer naar dat grondgebied niet kan worden aangenomen dat zijn verblijf in werkelijkheid een voortzetting is van zijn vorige verblijf op datzelfde grondgebied. Het staat aan de verwijzende rechter om na te gaan of dit het geval is, rekening houdend met alle concrete omstandigheden die de specifieke situatie van de betrokken burger van de Unie kenmerken. Indien uit een dergelijke verificatie blijkt dat de burger van de Unie zijn tijdelijke verblijf op het grondgebied van het gastland niet daadwerkelijk en effectief heeft beëindigd, hoeft die lidstaat geen nieuw verwijderingsbesluit vast te stellen op basis van dezelfde feiten als die welke hebben geleid tot het verwijderingsbesluit dat reeds ten aanzien van de burger van de Unie was genomen, maar kan hij zich op laatstgenoemd besluit baseren om die burger te verplichten zijn grondgebied te verlaten.

[ECLI:EU:C:2021:506](#)

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht. Zie ook het [persbericht](#) (“Hof van Justitie in Luxemburg geeft uitsluitel over Europese Verblijfsrichtlijn”) van de Raad van State.

[Naar inhoudsopgave](#)